

Pomorze Zachodnie stawia na ZABYTKI

Katedry, średniowieczne fortyfikacje miejskie to tylko niektóre z historycznych perełek, jakie możemy znaleźć w najbliższej okolicy. Zabytki odzyskują dawną świetność dzięki unijnym inwestycjom.

Jedno miasto, cztery wyznania

Trzebiatów – niewielkie miasto czterech wyznań, w którym znajdują się cztery gotyckie zabytki sakralne – po jednym na każdą wspólnotę religijną. A wśród nich kaplica św. Gertrudy, której remont został dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. Po II wojnie światowej budowlą ta stała się miejscem kultu dla grekokatolików. Ci trafili na ziemię odzyskane w ramach akcji „Wisła”. – *Mała parafia, licząca niecałe 300 osób, nie była w stanie przeprowadzić bieżących remontów, więc kościół zaczął niszczeć. Nawa boczna zaczęła osiadać i odchyłać się od pionu, pojawiły się pęknięcia na murach.* – tłumaczy Bohdan Feciuch, proboszcz parafii grekokatolickiej pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Trzebiatowie. – *Jakby nie było tego dofinansowania, kaplica po prostu rozpadłaby się. Ani nas, ani gminy nie było stać na remont, bo oprócz naszego są w Trzebiatowie jeszcze trzy kościoły – dodaje.*

Wartość prac wyniosła prawie 1,4 mln zł. Remont, który zakończono w grudniu 2018 r., zwieńczyła uroczysta msza święta pod przewodnictwem ks. bp. Włodzimierza Romana Juszczyka, ordynariusza eparchii wrocławsko-gdańskiej Kościoła Grekokatolickiego w Polsce. Na czas prac remontowych wspólnota grekokatolicka korzystała z gościnności parafii ewangelicko-augsburskiej,

która udostępniła im swój kościół. Było to konieczne, gdyż projekt polegał na gruntownym remoncie od posadzki aż po dach. Dzięki ofiarności parafian i pomocy gminy wymieniono ławki. Pojawił się też ikonostas – tradycyjny element w świątyniach obrządku wschodniego. – *Wszystkie ikony sfinansowane zostały przez rodziny z naszej wspólnoty, za co im bardzo dziękuję* – mówi ks. Bohdan.

W pracy nad dokumentami parafię wsparł trzebiatowski Urząd Miejski. – *Ten zabytek architektury sakralnej jest częścią bogatej historii Trzebiatowa. Głównym celem projektu było zwiększenie atrakcyjności zabytku, zabezpieczenie przed dalszą degradacją i poprawa estetyki kaplicy. Ważnym aspektem było więc przystosowanie obiektu do ruchu turystycznego. Wcześniej kaplica była tak zniszczona, że nie uwzględniano jej podczas wycieczek krajoznawczych po mieście organizowanych przez Trzebiatowską Organizację Turystyczną Ujście Regi* – mówi Edyta Modzelewska z trzebiatowskiego magistratu.

Dziś odnowiona kaplica cieszy wiernych. Kościół można obejrzeć po mszy świętej, pamiętając oczywiście o zachowaniu zasad bezpieczeństwa.

Potrzeby są ogromne

Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego przeznacza na pomoc zabytkom ponad milion

Fot. Jerzy Gontarz
Dziś odnowiona kaplica św. Gertrudy cieszy wiernych

złotych rocznie. Tylko w 2020 roku będzie to 1,8 mln zł dla 70 obiektów. Ta kwota nie zaspokaja wszystkich potrzeb, dlatego istotne jest unijne wsparcie z RPOWZ. – *Dzięki niemu udało się uratować wiele ciekawych obiektów, przywrócić im blask i udostępnić je turystom i mieszkańcom* – mówi Anna Bańkowska, Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Fot. Dominik Wiktorowicz
Pałac pod Globusem wyremontowany przy udziale Funduszy Europejskich jest siedzibą Akademii Sztuki w Szczecinie

Już w latach 2007-2013 dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej zmodernizowano lub wybudowano 60 obiektów kultury i 100 obiektów infrastruktury turystycznej. Program Regionalny na lata 2014-2020 kontynuuje dzieło – na konkursy z zakresu Dziedzictwa kulturowego Samorząd Województwa przeznaczył 45 mln zł, co przełożyło się na dofinansowanie 22 inwestycji.

– *Sytuacja w związku z pandemią koronawirusa jest trudna, ale utrzymujemy finansowanie prac przy zabytkach na zaplanowanym poziomie. Nie możemy zapominać o sferze, która określa naszą zachodniopomorską tożsamość. Zabytki są ważnym elementem historii tych ziem, składową atrakcyjności turystycznej regionu i obiektami, z którymi jesteśmy związani emocjonalnie – zaznacza marszałek województwa Olgierd Geblewicz.*

Dzięki Funduszom Europejskim, oprócz remontu kapicy św. Gertrudy, odnowione zostały między innymi: szczeciński Pałac pod Globusem, katedry w Szczecinie, Koszalinie i Kołobrzegu oraz średniowieczne fortyfikacje miejskie w Stargardzie.

Agata Rokita/ Smartlink ■

Fot. Maciej Błędowski
Rewitalizacja Rynku Staromiejskiego w Stargardzie możliwa była dzięki unijnemu wsparciu

Fot. Adam Cygan
Muzeum w zabytkowym Magazynie Solnym zostało na powrót otwarte